

DR. ROSTÁS JUDIT orvos alezredes 1925–1974

Fiatalon, élete teljében, szeptember 10-én elhunyt dr. Vámos Lászlóné Rostás Judit dr., a Központi Katonai Kórház laboratóriumának főorvosa, a Néphadsereg Egészségügyi Szolgálatának laboratóriumi főszakorvosa.

Már fél év óta tudtuk, hogy el fogjuk veszíteni, biztosan tudtuk és amikor ez a bizonyosság alig egy fél esztendő alatt valósággá vált, a döbbenet, a megrendülés úgy ért bennünket, mintha arról a halálos kórról, amely fiatal életét derekán szakította, mit sem tudtunk volna.

Rostás Judit 1925. április 3-án született Makón, ahol édesapja gyógyító orvosként működött. A II. világháború zaklatott légkörében végzte el gimnáziumi tanulmányait, majd az egyetemi tanulmányok megkezdése helyett a fiatal Rostás Juditnak a deportálás számkivetettsége jutott osztályrészül. 1945-ben, szinte születése napjának ajándékaként kapta a felszabadult hazát, ahová visszatért, és Hitler lágereinek poklában elpusztult apja nyomdokain orvosi pályára lépett. Egyetemi évei alatt élénk tevékenységet folytatott a haladó, ifjúsági mozgalmakban. 1951-ben szerezte meg diplomáját és az Egyetem Közegészségtani Intézetében kezdte meg orvosi pályafutását.

1955–56-ban önkéntesen vállalta a koreai magyar kórház laboratóriumának vezetését és egyben a Népi Demokratikus Korea egészségügyének segítségére volt kórházi laboratóriumok szervezésében. Ezt a munkáját egészségügyi kormányzatunk Munka Érdeméremmel ismerte el.

A Néphadsereg talán legnehezebb körülményei között jött el közeink és polgári orvosként vett részt a Tiszti Kórház laboratóriumának munkájában. Igen rövid idő alatt tanúbizonyságot tett szakmai és szervezői rátermettségéről. Csakhamar hivatásos katonar orvos lett, majd elődje távozásával az egészségügyi szolgálat nyugodtan bízhatta rá a laboratórium vezetését. Tevékenysége ekkor már nem merült ki a korszerű gyógyításhoz nélkülözhetetlen laboratóriumi munkában, hanem a legnagyobb készséggel segítette és ösztönözte, sokszor új laboratóriumi módszerek elsajátítása árán is, a betegágy mellett dolgozó klinikus kollégái terbe vett tudományos kutatómunkáját.

Kiemelkedő szakmai munkájáért 1964-ben a „Haza Szolgálatáért Emlékérem” ezüst-, majd 1970-ben arany fokozatával tüntették ki.

Több mint tízesztendőös tiszti kórházi tevékenysége után, amelynek legnagyobb részét osztályvezetőként töltötte el, önként adódott, hogy elődje nyugalomba vonulása után a Központi Katonai Kórház laboratóriumának vezetését és egyben a főszakorvosi feladatkört is reá bizzák. Olyan laboratóriumot szervezett, amely szervezettségében, korszerűségében, felszereltségében egészségügyi szolgálatunk kereteit meghaladóan, az ország egyik legmodernebb laboratóriumaként vált ismertté. Főszakorvosi minőségben sűrűn járta a vidéki kórházakat és laboratóriumai korszerűsítését éppen úgy szívén viselte, mint amelyben dolgozott. Vezetői-oktatói képességének köszönhetően, hogy nemcsak értékes fiatal munkatársakat toborzott maga köré, nemcsak megszerettette velük a laboratóriumban folyó munkát, hanem olyan kollektívát alakított ki, akiknek munkájára bizton számíthatva, meg tudott küzdeni a világszerte, esztendőik alatt megkésztetődő laboratóriumi vizsgálatok áradatával. Tudományos tevékenysége a közelmúltban a klinikai laboratóriumi szervezés, az intenzív betegellátás laboratóriumi gondjai és a klinikai gyors tesztek alkalmazásának problematikája köré csoportosult.

Nem volna teljes a Róla alkotott kép, ha nem szólnék oktatói tevékenységéről, amellyel a korszerű laboratóriumi szervezést és módszereket, a klinikai laboratóriumi szakorvosok helyes szemléletét ismertette és szeretettette meg munkatársaival és tanítványaival. Magas színvonalú munkájának, képességének és eredményeinek elismeréseként egészségügyi kormányzatunk a „Kiváló Orvos” címet adományozta Neki.

Mindnyájan tudjuk, akik élünk, hogy az élet véges. És mégis. Még a hosszú életet megért legbölcsebbek sem tudnak megbékélni a halállal, az elmúlással. Ezért torkollik dachba az öregséggel és halállal küszködő, az elmúlással örök forradalmát vivő nagy költőnk, amikor írja, szinte rivallja: „ne haljon sose meg, ki egyszer a világra jött!”. A költő a lehetlent ostromolja.

Mi, akik most Rostás Judit ravatalát körülöleljük, a költő dohogó, forrongó, pörögő lelkénél szelidebbé válunk, és csupán a lehetségest kérjük számon: ne haljon sose meg, aki élete teljében van! — ne haljon meg senki sem élete delén!

Megnyugvást keresek a Hozzá legközelebb állóknak: anyának, gyermeknek, férjnek, rokonoknak, barátoknak, mindnyájunknak, magamnak. Ezért hadd idézzem megint a nagy hadakozót:

Kháron ladikja nem akkor indul velünk,
midőn lezárul és befagy a szem.
Zord átkelők, soká nyitott szemmel megyünk
a végzetes vizen.

Majd az élet gyönyörének tükrében — amely talán megnyugtató — ábrázolja a végzetes utat:

Hisz minden ugyanaz: az ég, az út, a táj,
épp csak — visszafelé!

Megnyugvást kerestem, de sikertelenül. Sikertelenül, mert hiszen Rostás Judit nem érte meg a „zord átkelők” korát. Nem soká haladt „a végzetes vizen”. Hiszen élete dele vált élete alkonyává.

Miben békéljen hát meg lázongó, de a sors kérlelhetetlenségével szemben megnyugvásra törekvő lelkünk?

A munkában helytálló, az alkotó ember szellemének halhatatlanságában.

Rostás Judit nem halt meg, szelleme tovább él, tovább cselekszik, tovább szervez, tovább oktat, abban a laboratóriumban, amely az Ő alkotása; tovább él azokban a betegekben, akiknek gyógyításában részt vett; tovább él mindazoknak az emlékezetében, akik ismerték, szerették, becsülték, tovább él mindannyiunkban, mindaddig, amíg emlékének örözi maguk is emlékké nem válnak.

Trencsényi Tibor dr.